

Rundbriefe DEGUWA nr 8-10, 1994-95. Deutsche Gesellschaft zur Förderung der Unterwasserarchäologie e.V.

DEGUWA under ledning av Peter Winterstein och flera andra entusiaster, har redan hunnit bli en kvalificerad partner i marinarkeologin.

En serie av möten och projekt har avlöst varandra under de senare åren. Deras newsletters/Rundbriefe - ännu inte regelbundet utkommande - är väl-skrivna, informativa och attraktiva publikationer som varmt rekommenderas.

Ofta är sammandragen av olika möten från DEGUWA-deltagare särskilt värdefulla. Ett nummer (9) ägnades helt åt projekt Mahdia ovan.

Correio de Arqueonautica. Centro de Estudos. 1-2 1995 Apartado 3059, P-1302 LISBOA.

Ny tidskrift: Verkar intressant. Kamp mot kommersiell vrakdykning. Högaktuell i Portugal!

L'Archeologo subaqueo, No 1, 1995, via Dalmazia 22B, Bari S Spirito

Ny tidskrift funnen i annan italiensk tidskrift men ännu ej läst

Jerzy Litwin

Polskie szkatniactwo ludowe XX wieku. Working Boats of Poland. A study on their building and use in the 20th century. Prace Centralnego Muzeum Morskiego Tom X. Gdansk 1995. Hft, 376 s.

Jerzy Litwin, som är vicedirektör för det polska centrala sjöfartsmuseet, här med detta äntligen publicerat sin doktorsavhandling om polsk folklig båtbyggnad under 1900-talet. Jerzy är en gammal vän till många MAS-ar (bl a från studieresorna under 1980-talet) med stort personligt intresse av Norden.

Hans kunskaper om skandinavisk båt-forskning är också gedigna, liksom de var hos den hädangångne grundaren av museet i Gdansk, Przemyslaw Smolarek (se dödsruna i MAT 2/91). Boken är välillustrerad och mycket upplysande för den som till äventyrs tänkt sig att de inre vattenlederna i Centraleuropa är ointressanta. I själva verket visar de på samma grunddrag som överallt där båten har en grundläggande roll för transporter, t o m under detta utgående sekel. För varje biflod och huvudådra finns en båttyp eller i varje fall särskiljande namn för en "typ" som kan illustrera idén om lokala transportzoner och åtföljande farkoster. För den som inte har polska som hemspråk (du olycklige!) finns en engelsk summary i slutet.

Torsten Edgren

Kyrksundet i Hitis. Ett arkeologiskt forskningsprojekt kring en av "det danska itinerariets" hamnar i sydvästra Finlands skärgård. I: Budkavlen (Åbo) 1995: 48-66.

Att anmäla en enstaka artikel i en årsbok bör vara ett undantag från regeln. Men denna rapport är också exceptionellt intressant.

Den nuvarande situationen i Finland är sådan, att nästan inga arkeologiska utgrävningar för forskningsändamål kan finansieras - utom just denna! Från början gällde det maritima spörsmål:

Lokaliseringen av hamnen Ørsund i kung Valdemars jordebok c 1300. Christoffer Ericsson, då på Sjöhistoriska museet, lyckades redan på 1970-talet lokalisera hamnanläggningen på Högholmen i Hitis.

Den högmedeltida betydelsen av hamnen verkade uppenbar. Också flera skeppsvrak ingår i bilden.

Kyrksundet i Hitis är dessutom den ena av två hamnplatser i Finland som har givit tidig ("slavisk") östersjökeramik, den andra är den närbelägna i Purunpää.

Edgren har fortsatt med undersökningar på land, som nu genom bl a fosfatanalys och användning av metalldektorer utvisat platser för betydande vikingatida aktiviteter (fiske, handel, verkstäder).

Det nyaste i bilden kom så sent som sommaren 1995 och det var sensationellt. Uppe på kullen ovanför hamnen påvisades ett antal ytligt liggande fynd, skandinaviska och östersjöfinska, en del högklassiga.

Den enda rimliga förklaringen är en offerplats, en s k Hiisi-plats.

De närmaste motsvarigheterna finns i det finska inlandet, möjligen även i Estland.

Det kan inte hjälpas att man tänker på Matti Klinges vidlyftiga teorier!

**Författare:
Christer Westerdahl**